

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om växtskyddsmedel och 1 § i lagen om verkställighet av böter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om växtskyddsmedel och 1 § i lagen om verkställighet av böter (RP 43/2024 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 23/2024 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Hannu Miettinen, jord- och skogsbruksministeriet
- ledande sakkunnig Tove Jern, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Heini Färkkilä, justitieministeriet
- gruppchef Kaija Kallio-Mannila, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- överinspektör Suvi Raitala, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- växtodlingsombudsman Mika Virtanen, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ombudsman Rikard Korkman, Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund SLC rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- miljöministeriet
- Rättsregistercentralen
- Livsmedelsverket
- Livsmedelsindustriförbundet rf
- Frukt- och Bärödlarnas förbund rf
- Växtskyddsindustrin rf.

Inget yttrande av

- arbets- och näringsministeriet
- Naturresursinstitutet.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om växtskyddsmedel och lagen om verkställighet av böter ändras.

Enligt propositionen ska de bestämmelser som behövs för komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning om offentlig kontroll av livsmedelskedjan fogas till lagen om växtskyddsmedel. Lagen föreslås också få bestämmelser om spridning av växtskyddsmedel med obemannade luftfartyg vid försök i forsknings- och utvecklingssyfte och om spridning av växtskyddsmedel genom gasning.

En administrativ påföljdsavgift fogas till lagens administrativa tvångsmedel. Den gör det möjligt att snabbare reagera på eventuella försummelser. Samtidigt föreslås det ändringar också i lagen om verkställighet av böter. I lagen om växtskyddsmedel föreslås dessutom vissa ändringar och preciseringar som beror på nationella behov.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 oktober 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt om propositionen

Enligt propositionen föreslås det att lagen om växtskyddsmedel ska få de bestämmelser som krävs för komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning om offentlig kontroll av livsmedelskedjan (nedan kontrollförordningen). EU:s kontrollförordning har varit direkt tillämplig EU-lagstiftning i medlemsstaterna sedan den 14 december 2019, och jord- och skogsbruksutskottet har redan behandlat flera kompletterande nationella lagstiftningsändringar som kontrollförordningen förutsätter. I lagen om växtskyddsmedel föreslås dessutom vissa ändringar som följer av nationella behov, av vilka en del behandlas närmare nedan. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med smärre ändringar enligt detaljmotiveringen nedan.

Växtskyddsmedel används för att skydda växter och växtprodukter från skadegörare i jordbruk, skogsbruk och trädgårdsodling. Utskottet konstaterar att användningen av växtskyddsmedel säkerställer en god skörd både i fråga om kvantitet och i synnerhet i fråga om kvalitet och att den väsentligt påverkar livsmedelstryggheten. Olämplig användning av växtskyddsmedel kan emellertid få negativa konsekvenser för mark, vatten och biologisk mångfald i jordbruket. Försäljningen av växtskyddsmedel har utvecklats på mycket olika sätt i EU:s medlemsstater. De fyra stora EU-medlemsstaterna Tyskland, Spanien, Frankrike och Italien har stått för cirka två tredjedelar av försäljningen inom hela EU. Det europeiska jordbruket är för närvarande mycket beroende av växtskyddsmedel och de kemikalier som behövs vid tillverkningen av dem. Jord- och skogsbruksutskottet anser det viktigt att detta beroende minskas under kontrollerade former. EU:s strategi Från jord till bord innehåller därför ett mål att minska den totala användningen av växtskyddsmedel och de risker som dessa medför samt användningen av mer skadliga växtskyddsmedel med 50 procent fram till 2030.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

I Finland är miljökonsekvenserna av växtskyddsmedel små i ett europeiskt perspektiv, vilket beror på att jordbruksarealen är liten och att användningen av växtskyddsmedel är relativt liten per hektar åker. Användningen av växtskyddsmedel baserar sig hos oss på principerna för integrerat, hållbart växtskydd, och användningen av kemiska växtskyddsmedel håller redan nu den lägsta nivån bland EU-länderna. Utskottet betonar att klimatförändringen medför nya hot för det finländska jordbruket, eftersom riskerna för olika växtsjukdomar och skadegörare ökar och inverkar skadligt på livsmedelsproduktionen. För att man så snabbt som möjligt ska kunna reagera på föränderliga växtskyddsrisiker är det viktigt att säkerställa att växtskyddsmedel som redan godkänts och upplevts fungera i synnerhet i andra EU-länder vid behov kan börja användas flexibelt också i Finland (se JsUU 9/2024 rd — E 28/2024 rd).

Spridning av växtskyddsämnen

Enligt propositionen avses lagen om växtskyddsmedel få bestämmelser om spridning av växtskyddsmedel med obemannade luftfartyg, det vill säga drönare, vid försök som utförs för forsknings- och utvecklingssyfte och om spridning av växtskyddsmedel genom gasning. Flygbesprutning med växtskyddsmedel är i princip förbjuden och den gällande lagen erkänner inte möjligheten att sprida växtskyddsmedel med drönare ens genom undantagsförfaranden. Säkerhets- och kemikalieverket kan enligt förslaget bevilja tillstånd för spridning av växtskyddsmedel med drönare för försök i forsknings- och utvecklingssyfte. Enligt propositionen kräver spridningsjämnheten och den biologiska effektiviteten i fråga om besprutning med drönare ytterligare forskning och teknisk utveckling för att slutresultatet ska bli så bra att drönare kan godkännas för normal spridning av växtskyddsmedel.

Enligt propositionen kan spridning med drönare i framtiden sannolikt ersätta besprutning av växtskyddsmedel och på så sätt minska användningen av växtskyddsmedel i små objekt. Det krävs emellertid praktiska erfarenheter av drönare innan de kan börja användas i större utsträckning. För att man ska kunna förhindra att försöksverksamheten ger negativa konsekvenser för miljön och hälsan föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralerna ska ha befogenhet att förbjuda spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning om det kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller oskälig olägenhet för miljön. Utskottet anser att den reglering som föreslås i propositionen behövs och att lagstiftningen bör tillåta att drönare snabbt godkänns för normal spridning av växtskyddsmedel när det finns förutsättningar för det. I ett föränderligt klimat kan hanteringen av skadegörare försvåras, och därför gäller det att utnyttja alla befintliga och nya tekniker som är säkra för miljön och hälsan. Spridning av växtskyddsmedel med drönare är framtidens växtskyddsteknik och gör det möjligt att utföra precisionsbekämpningar och på så sätt minska spridningen av växtskyddsmedel i miljön.

Tillsyn och påföljder

I propositionen föreslås det att det till lagens administrativa tvångsmedel fogas en administrativ påföljdsavgift som gör det möjligt att snabbare reagera på försummelser. Samtidigt föreslås det ändringar också i lagen om verkställighet av böter. Utskottet betonar att man vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek bland annat granskar försummelsens art, omfattning, allvarlighetsgrad och hur ofta den upprepas. Påföljdsavgift behöver inte heller påföras eller kan påföras till ett lägre belopp än minimibeloppet efter en skälighetsprövning. Utskottet anser det viktigt att påföljds-

Betänkande JsUB 6/2024 rd

avgiften påförs flexibelt på det sätt som beskrivs ovan för att man ska kunna säkerställa att avgiften är skälig i förhållande till försummelsen.

Enligt propositionen införs ett nytt tvångsmedel i lagen, nämligen stängning av en webbplats eller en del av en webbplats, om försäljning av växtskyddsmedel i strid med bestämmelserna inte kan förhindras på annat sätt. En allt större andel av handeln med olika produkter sker genom distansförsäljning. För att garantera växtskyddsmedlens säkerhet måste övervakningen av distansförsäljningen effektiviseras. Jord- och skogsbruksutskottet välkomnar att tillsynsmyndighetens möjligheter att ingripa i distansförsäljning stärks. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande till jord- och skogsbruksutskottet (GrUU 23/2024 rd) ansett att den föreslagna regleringen om stängning av webbplatser motsvarar de grundläggande lösningarna i det finländska förvaltningsrättsliga rättssäkerhetssystemet och har inte haft något att anmärka mot regleringen.

Grundlagsutskottet pekade emellertid på de risker som följer av genomförandesättet för de ändringar som kontrollförordningen förutsätter, särskilt i förhållande till de bestämmelser om stängning av webbplatser som utfärdats inom olika sektorer. Grundlagsutskottet ansåg det motiverat att statsrådet bedömer möjligheterna att säkerställa enhetlig tillämpningspraxis i fråga om utövandet av befogenheterna i fråga. Jord- och skogsbruksutskottet anser i likhet med grundlagsutskottet att det är viktigt att jord- och skogsbruksministeriet följer genomförandet av de ändringar i den nationella lagstiftningen som gjorts med anledning av EU:s kontrollförordning och enhetligheten i tillsynsmyndigheternas tillämpningspraxis.

Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter

Som ett sätt att effektivisera tillsynen föreslås det i propositionen att olika funktioner centraliseras hos Säkerhets- och kemikalieverket och att rollen för de aktörer som deltar i tillsynen, såsom Tullen och Livsmedelsverket, förtydligas. I fråga om Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter lyfter en utredning till utskottet fram långvariga problem i verkets verksamhet. Säkerhets- och kemikalieverket har enligt utredningen betydande svårigheter att iaktta EU-reglerna om tidsfrister för godkännande av växtskyddsmedel. Utskottet konstaterar att förseningarna i godkännandeprocesserna har betydande konsekvenser. Förseningarna medför ekonomiska förluster för produktimportörerna, och samtidigt försvåras odlarnas produktion när utbudet av växtskyddsmedel blir snävt år för år. Som utskottet har konstaterat ovan kommer den framskridande klimatförändringen att betona behovet av att reagera på de snabbt föränderliga riskerna för växtsjukdomar och skadegörare.

Utskottet betonar att Säkerhets- och kemikalieverket i sin verksamhet bör kunna koncentrera sig på sin ur odlarnas synvinkel viktigaste uppgift, dvs. godkännandet av växtskyddsmedel. Det finns anledning att kritiskt bedöma verkets interna förfaranden och arbetssätt och se vad man kan lära sig av till exempel grannländernas praxis. För att påskynda förfarandena bör särskilt studier och bedömningar som gjorts i de övriga nordiska länderna och i EU:s nordliga zon kunna beaktas enklare än för närvarande när växtskyddsmedel godkänns i Finland. Utskottet anser det ohållbart att den myndighet som ansvarar för tillsynen över användningen av växtskyddsmedel i sin egen verksamhet kan underlåta att följa tidsfristerna i EU-lagstiftningen utan påföljder. Utskottet förutsätter att jord- och skogsbruksministeriet till alla delar ser till att lagen om växtskyddsmedel och

Betänkande JsUB 6/2024 rd

den EU-lagstiftning som ligger till grund för den verkställs på behörigt sätt och säkerställer att de problem som uppstått i Säkerhets- och kemikalieverkets verksamhet blir lösta.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om växtskyddsmedel

6 kap. Myndigheter och deras uppgifter

42§. Polisanmälan. I paragrafen föreskrivs det om polisanmälan. I propositionen föreslås det att punkten om inlämnande av anmälan preciseras, men till övriga delar föreslås inga ändringar i paragrafen. Polisanmälan görs enligt den gällande lagen av Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket för sina auktoriserade inspektörers räkning samt dessutom av Livsmedelsverket för närings-, trafik- och miljöcentralernas räkning. Livsmedelsverket har i sitt yttrande till jord- och skogsbruksutskottet föreslagit att närings-, trafik- och miljöcentralerna ges möjlighet att självständigt göra en polisanmälan om upptäckta växtskyddsmedelsförseelser i stället för att Livsmedelsverket gör anmälan för centralens räkning. Tillsynen över användningen av växtskyddsmedel utövas i praktiken av närings-, trafik- och miljöcentralerna och de har ofta bättre kännedom om enskilda tillsynsfall än Livsmedelsverket. Jord- och skogsbruksministeriet har i sitt svar till utskottet ansett att den ändring som Livsmedelsverket föreslår är motiverad. Jord- och skogsbruksutskottet anser det ändamålsenligt att polisanmälan görs direkt av den myndighet som i praktiken har de bästa uppgifterna om ett enskilt tillsynsfall. Utskottet föreslår att paragrafen ändras så att omnämmandet av Livsmedelsverkets möjlighet att göra polisanmälan för närings-, trafik- och miljöcentralernas räkning utgår.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 43/2024 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 43/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 18 § 2 mom. samt 26, 26 a och 27 §, av dem 26 § sådan den lyder i lag 564/2014, 26 a § sådan den lyder i lag 731/2020 och 27 § sådan den lyder i lag 1398/2019,

ändras 2–4 §, 7 § 1 mom., 9 §, 11 § 2 mom., 13 § 1 och 3 mom., 17 och 19 §, 22 § 1 mom., 23–25, 28 och 29 §, 30 § 1 mom., 31, 34 och 35 §, 36 § 1 mom., 37–42 och 48 §,

av dem 2 och 24 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 1398/2019 och 731/2020, 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 546/2023, 25 och 29 §, 36 § 1 mom., 38–40 och 42 § sådana de lyder i lag 372/2018, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 69/2019 och 48 § sådan den lyder i lag 44/2021, samt

fogas till lagen nya 22 a, 24 a–24 d §, till 30 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen nya 31 a, 35 a–35 c, 39 a–39 d, 40 a och 47 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel, nedan *ramdirektivet*.

Denna lag innehåller också kompletterande bestämmelser om

1) genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*,

2) genomförandet av kapitel II, IV och VI–X samt artikel 18.3 a och c, artikel 18.4 och artikel 20.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG, nedan *resthaltsförordningen*,

3) tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU)

Betänkande JsUB 6/2024 rd

2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), nedan *kontrollförordningen*, på sådan offentlig kontroll som utförs i syfte att övervaka att de i förordningens artikel 1.2 h avsedda kraven för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel och för hållbar användning av bekämpningsmedel följs, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

3 §

Förhållande till vissa författningar

Utöver vad som föreskrivs i denna lag tillämpas på växtskyddsmedel vad som i kemikalielagen (599/2013) och Europeiska unionens kemikalielagstiftning föreskrivs om kemikalier. På industriell hantering och upplagring, överföring och förvaring av ett växtskyddsmedel som klassificerats som en farlig kemikalie tillämpas lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). På transport av växtskyddsmedel tillämpas lagen om transport av farliga ämnen (541/2023).

Bestämmelser om rester av växtskyddsmedel och tillsynen över dem ingår i livsmedelslagen (297/2021) och foderlagen (1263/2020) samt i rethaltförordningen.

Bestämmelser om de krav som utrustning för spridning av växtskyddsmedel måste uppfylla innan den släpps ut på marknaden eller tas i bruk ingår i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

På växtskyddsmedel vars godkännande har återkallats eller beträffande vilka giltighetstiden för godkännandet i övrigt har löpt ut samt på växtskyddsmedel som annars ska tas ur bruk tillämpas avfallslagen (646/2011). Bestämmelser om genetiskt modifierade organismer finns dessutom i gentekniklagen (377/1995). I säkerheten i arbetet för den som hanterar växtskyddsmedel ska också de krav som anges i arbetarskyddslagen (738/2002) beaktas.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *växtskyddsmedel* växtskyddsmedel enligt artikel 2.1 i växtskyddsmedelsförordningen,
- 2) *yrkesmässig användare* en person som använder växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet,
- 3) *distributör* en fysisk eller juridisk person som gör ett växtskyddsmedel tillgängligt på marknaden,
- 4) *rådgivare* en person som skaffat sig den kunskap som behövs och som inom ramen för sin yrkesverksamhet eller en kommersiell tjänst ger råd om bekämpning av skadegörare och säker användning av växtskyddsmedel,
- 5) *aktör* en aktör enligt artikel 3.29 i kontrollförordningen och den som i denna lag åläggs skyldigheter i fråga om växtskyddsmedel,

Betänkande JsUB 6/2024 rd

6) *utrustning för spridning av växtskyddsmedel* anordningar som är särskilt avsedda för spridning av växtskyddsmedel samt tillbehör som är nödvändiga för att sådana anordningar ska fungera effektivt,

7) *integrerat växtskydd* användning av växtskyddsmedel på ett sätt som är ekonomiskt och ekologiskt hållbart och som minskar riskerna för människors hälsa och miljön,

8) *tillsynsmyndighet* Säkerhets- och kemikalieverket, Livsmedelsverket, närings-, trafik- och miljöcentralen samt Tullen,

9) *obemannat luftfartyg* ett obemannat luftfartyg enligt 2 § 21 punkten i luftfartslagen (864/2014),

10) *import* införsel av växtskyddsmedel från andra länder än Europeiska unionens medlemsstater,

11) *export* utförsel av växtskyddsmedel till andra länder än Europeiska unionens medlemsstater.

12) *transitering* transport av växtskyddsmedel från ett land utanför Europeiska unionen genom Finland till ett land utanför Europeiska unionen. Närmare bestämmelser om de allmänna principerna för integrerat växtskydd utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med bilaga III till ramdirektivet.

7 §

Hantering och lagring av växtskyddsmedel samt behandling av deras förpackningar och rester

Aktören ska iaktta särskild försiktighet vid lagring, hantering, utspädning och blandning av växtskyddsmedel före och under spridningen för att åtgärderna inte ska medföra någon risk för människors hälsa eller för miljön.

— — — — —

9 §

Utbildningsanordnare

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner på ansökan anordnare av utbildningen enligt 8 §.

En utbildningsanordnare godkänns, om anordnaren har tillräcklig utbildning i och erfarenhet av växtskyddsmedel och användningen av dem. Utbildningsanordnaren kan anlita sakkunniga vid tillhandahållandet av utbildningen. Godkännandet av en utbildningsanordnare gäller i fem år.

Utbildningsanordnaren ska årligen meddela Säkerhets- och kemikalieverket antalet deltagare i utbildningen. Handlingar som gäller anordnandet av utbildning ska bevaras i minst fem år från det att utbildningen anordnades och på begäran uppvisas för Säkerhets- och kemikalieverket.

Närmare bestämmelser om utbildningsanordnare och anordnandet av utbildningen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

11 §

Examensanordnare

Som examensanordnare godkänns en fysisk person, om denne har god kännedom om och tillräcklig praktisk erfarenhet av examensområdet. Godkännandet gäller i fem år.

13 §

Testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket ska se till att det ordnas testning av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. Testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel godkänns av verket på ansökan. En testare av spridningsutrustning godkänns om denne har tillräcklig kännedom om området och den kompetens och de färdigheter som testningen kräver. Godkännandet gäller i fem år.

På testare tillämpas, när de utför uppdrag enligt denna lag, bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

5 kap.

Utövande av verksamhet

17 §

Användning av växtskyddsmedel i yrkesverksamhet samt försäljning eller annan överlåtelse av växtskyddsmedel för användning i yrkesverksamhet

I yrkesverksamhet får växtskyddsmedel endast användas av den som har avlagt examen enligt 10 § och som är registrerad i det växtskyddsmedelsregister som avses i 35 §.

Växtskyddsmedel som godkänts enbart för yrkesmässig användning får säljas eller på annat sätt överlätas endast till den

- 1) som har avlagt i 10 § avsedd examen,
- 2) som är registrerad i växtskyddsmedelsregistret, och
- 3) vars identitet kan fastställas på ett tillförlitligt sätt vid köptillfället.

19 §

Försök i forsknings- och utvecklingssyfte

Säkerhets- och kemikalieverket får på ansökan bevilja tillstånd för sådana i artikel 54.1 i växtskyddsmedelsförordningen avsedda försök i forsknings- och utvecklingssyfte som är förknippa-

Betänkande JsUB 6/2024 rd

de med utsläppande i miljön av ett växtskyddsmedel som inte är godkänt för det användningsändamål som det används för.

Säkerhets- och kemikalieverket får på ansökan bevilja tillstånd för sådana i artikel 54.1 i växtskyddsmedelsförordningen avsedda försök i forsknings- och utvecklingssyfte där växtskyddsmedel sprids med ett obemannat luftfartyg.

Tillstånd som avses i 1 eller 2 mom. beviljas, om försöket inte bedöms ha sannolika skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön, om sökanden har tillgång till ändamålsenliga testningsplatser för att utföra försöket och om försöket utförs med begränsade mängder av preparaten under kontrollerade förhållanden på ett avgränsat område. Den som ansöker om tillstånd ska utse en ansvarsperson för försöket.

Institutioner som avses i 18 § behöver inte ett i 1 mom. avsett tillstånd att i försök i forsknings- och utvecklingssyfte använda ett växtskyddsmedel som inte är godkänt. En sådan institution ska i god tid innan försöket inleds lämna Säkerhets- och kemikalieverket en anmälan med uppgifter om det ämne som används vid försöket, ämnets användningsändamål och dosering, försökets omfattning och varaktighet samt uppskattade hälso- och miljökonsekvenser.

Ett försök med ett växtskyddsmedel ska avbrytas, om det under försöket framgår att preparatet har sådana betydande skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller på miljön som inte har kunnat förutses när tillståndet beviljades eller när anmälan enligt 4 mom. gjordes. Säkerhets- och kemikalieverket ska utan dröjsmål underrättas om saken.

En ansökan med handlingar som avses i artikel 54.2 i växtskyddsmedelsförordningen lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket. Till en ansökan som gäller ett försök i forsknings- och utvecklingssyfte där avsikten är att ett växtskyddsmedel sprids med ett obemannat luftfartyg ska fogas ett intyg över sådan registrering som UAS-operatör som avses i artikel 14 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/947 om regler och förfaranden för drift av obemannade luftfartyg samt ett tillstånd till drift enligt artikel 12 i den förordningen för flygbesprutning i den specifika kategori som avses i den artikeln, eller sådana intyg enligt artikel 6 i den förordningen som krävs för drift i den certifierade kategori som avses i den artikeln.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om tillstånd för de försök som avses i 1 och 2 mom., om innehållet i ansökan om tillstånd och i anmälan om försök samt om villkoren för utförande av försök utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

22 §

Utförande av flygbesprutning

Spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning ska utföras särskilt omsorgsfullt och utan att orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller oskäligen olägenhet för miljön. I god tid innan flygbesprutning utförs ska närings-, trafik- och miljöcentralen, den kommunala miljövårdsmyndigheten och hälsoskyddsmyndigheten samt kommunalveterinären underrättas om flygbesprutningen.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

22 a §

Spridning av växtskyddsmedel genom gasning

De som använder ett växtskyddsmedel som sprids genom gasning ska ha kontroll över att de växtskyddsmedel som används vid gasningen används på ett säkert sätt, att den som utför gasningen skyddar sig vid gasningen och att gasningen utförs på rätt sätt. De ska följa den internationella handelsorganisationen inom spannmåls- och foderbranschen GAFTA:s uppförandekod som gäller gasning.

Säkerhets- och kemikalieverket får på ansökan bevilja användaren av ett preparat som sprids genom gasning tillstånd att använda ett växtskyddsmedel som sprids genom gasning, om användaren visar att den uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom.

Den som använder ett växtskyddsmedel som sprids genom gasning ska innan arbetet utförs göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket.

Närmare bestämmelser om vad som i 1 mom. avses med säker användning, med att den som utför gasningen skyddar sig vid gasningen och med att gasningen utförs på rätt sätt, om ansökan om tillstånd enligt 2 mom. samt om innehållet i anmälan enligt 3 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

23 §

Jord- och skogsbruksministeriet

Jord- och skogsbruksministeriet sörjer för den allmänna styrningen och uppföljningen av verkställigheten av denna lag och Europeiska unionens lagstiftning om växtskyddsmedel.

Jord- och skogsbruksministeriet utser ett nationellt referenslaboratorium på framställning av Säkerhets- och kemikalieverket i enlighet med artikel 100 i kontrollförordningen.

24 §

Säkerhets- och kemikalieverket

Säkerhets- och kemikalieverket planerar och utvecklar på riksnivå tillsynen över växtskyddsmedel inom sitt ansvarsområde.

Utöver vad som någon annanstans i denna lag föreskrivs om Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter, ska verket

1) svara för verkställigheten och tillsynen över efterlevnaden av växtskyddsmedelsförordningen, kontrollförordningen och denna lag och för organiseringen av tillsynen, när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden, marknadsföring samt distributörers och importörers hantering och lagring av växtskyddsmedel, samt svara för de uppgifter som i Europeiska unionens lagstift-

Betänkande JsUB 6/2024 rd

ning om växtskyddsmedel föreskrivs för den behöriga myndigheten, om inte uppgifterna enligt lag har överförts på en annan myndighet,

2) svara för sådan samordning och sådana kontakter med Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater som avses i artikel 4.2 b i kontrollförordningen,

3) vara förbindelseorgan enligt artikel 103 i kontrollförordningen,

4) vara behörig myndighet enligt artikel 75.1 och samordnande nationell myndighet enligt artikel 75.2 i växtskyddsmedelsförordningen,

5) vara behörig myndighet vid åtgärder som gäller verkställigheten av kapitel II, IV och VI–X samt artikel 18.3 a och c och artikel 20.2 i resthaltsförordningen,

6) fastställa sådana tillfälliga gränsvärden för bekämpningsmedelsrester som avses i artikel 18.4 i resthaltsförordningen,

7) beräkna harmoniserade riskindikatorer med iakttagande av vad som föreskrivs i kommissionens direktiv (EU) 2019/782 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG vad gäller fastställande av harmoniserade riskindikatorer,

8) utföra de uppgifter som avses i artikel 15.2 b och c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel, meddela Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater resultaten enligt artikel 15.3 i det direktivet samt göra denna information tillgänglig för allmänheten,

9) framställa sådan statistik som avses i artikel 1.2 första strecksatsen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009 om statistik om bekämpningsmedel över på marknaden utsläppta årliga mängder växtskyddsmedel i enlighet med bilaga I till den förordningen,

10) göra en framställning till jord- och skogsbruksministeriet om utseende av nationella referenslaboratorier enligt artikel 100 i kontrollförordningen.

Närmare bestämmelser om beräkning av harmoniserade riskindikatorer och om uppgifter som avses i 2 mom. 8 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

24 a §

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket planerar, styr och utvecklar på riksnivå tillsynen över användningen av växtskyddsmedel inom sitt ansvarsområde.

Utöver vad som någon annanstans i denna lag föreskrivs om Livsmedelsverkets uppgifter svarar Livsmedelsverket för verkställigheten och tillsynen över efterlevnaden av växtskyddsmedelsförordningen, kontrollförordningen och denna lag och för organiseringen av tillsynen, när det gäller användningen av växtskyddsmedel samt hantering och lagring i samband med den.

24 b §

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Närings-, trafik- och miljöcentralerna övervakar jämsides med Livsmedelsverket användningen av växtskyddsmedel samt hanteringen och lagringen i samband med den.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna övervakar utförandet av flygbesprutning enligt 22 §.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

24 c §

Tullen

Tullen är tillsynsmyndighet vid tillsynen över efterlevnaden av växtskyddsmedelsförordningen och denna lag när det gäller import, export och transitering av växtskyddsmedel.

Vid tillsynen iakttas tullagen (304/2016), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

24 d §

Naturresursinstitutet

Naturresursinstitutet har som uppgift att

1) framställa sådan statistik som avses i artikel 1.2 andra strecksatsen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1185/2009 om statistik om bekämpningsmedel över de årliga mängder växtskyddsmedel som använts i jordbruket i enlighet med bilaga II till den förordningen,

2) ge utlåtanden till Säkerhets- och kemikalieverket om den biologiska effektiviteten och användbarheten av ämnen och preparat som är avsedda som växtskyddsmedel i syfte att utreda förutsättningarna för godkännande av ämnena och preparaten.

25 §

Auktoriserade inspektörer

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket kan skriftligen utse en utomstående fysisk person att för viss tid utföra inspektioner som hänför sig till offentlig kontroll av växtskyddsmedel i enlighet med artiklarna 28 och 30 i kontrollförordningen (*auktoriserad inspektör*).

En auktoriserad inspektör utför sitt uppdrag under överinseende av det verk som bemyndigat inspektören. De administrativa beslut som ska fattas utifrån inspektionerna fattas av det verk som bemyndigat inspektören.

På auktoriserade inspektörer tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

En auktoriserad inspektör ska på begäran visa upp ett skriftligt bemyndigande.

28 §

Allmänna principer för organisering av tillsynen

Växtskyddsmedel ska övervakas objektivt och regelbundet. Övervakningen ska effektiviseras, om det kan misstänkas att ett preparat eller en aktörs verksamhet inte uppfyller de krav som anges i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Kontrollåtgärderna ska vara ändamålsenliga och de ska på ett lämpligt sätt omfatta alla stadier av tillverkningen, importen, transitering, utsläppandet på marknaden, marknadsföringen, lagringen, användningen och hanteringen av växtskyddsmedel.

Tillsynsmyndigheten ska vid behov ge aktören behövliga råd och uppmaningar när det gäller iakttagandet av bestämmelserna om växtskyddsmedel.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

Närmare bestämmelser om de allmänna principerna för organisering av tillsynen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

29 §

Tillsynsplan

Säkerhets- och kemikalieverket, Livsmedelsverket och Tullen svarar i fråga om de uppgifter som anvisats dem i lag för utarbetandet av den fleråriga nationella kontrollplan som avses i artikel 109 i kontrollförordningen och som ska utarbetas i syfte att styra och samordna tillsynen över växtskyddsmedel.

Livsmedelsverket samordnar insamlingen av tillsynsresultaten i enlighet med artikel 109, gör kontrollplanen tillgänglig för allmänheten i enlighet med artikel 111 och svarar för utarbetandet och inlämnandet till Europeiska kommissionen av den årliga rapporten i enlighet med artikel 113 i kontrollförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för samordningen av den riksomfattande tillsynsplanen mellan tillsynsmyndigheterna.

30 §

Inspektionsrätt

Bestämmelser om offentlig kontroll som gäller inspektioner och provtagning finns i artiklarna 9, 10 och 14 i kontrollförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket får utan att identifiera sig beställa prov på växtskyddsmedel som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation. Proven får användas i den offentliga kontrollen. Efter att ha fått provet ska verket meddela aktören att provet har beställts för offentlig kontroll. Aktören har rätt att på egen bekostnad få ett andra sakkunnigutlåtande om provet.

31 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheterna och auktoriserade inspektörer har trots sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter, aktörer och andra som skyldigheterna enligt denna lag eller Europeiska unionens lagstiftning om växtskyddsmedel gäller få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen.

Säkerhets- och kemikalieverket och Livsmedelsverket har dessutom trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få nödvändiga uppgifter ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) för påförande av påföljdsavgift enligt 40 a § i denna lag.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

31 a §

Undersökning av myndighetsprov

Prov som tagits för den offentliga kontrollen ska behandlas och undersökas av Livsmedelsverket eller av ett av Livsmedelsverket eller Säkerhets- och kemikalieverket utsett officiellt laboratorium. De laboratorier som undersöker prov ska uppfylla kraven i kontrollförfordningen.

34 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna ska på begäran ge varandra handräckning för utförande av uppdrag som de har enligt denna lag.

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge andra tillsynsmyndigheter handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011). Polisen ska också ge en sådan auktoriserad inspektör som avses i 25 § handräckning, om inspektören hindras att utföra sitt uppdrag och det krävs att polisen utövar sina befogenheter för att hindret ska undanröjas. Bestämmelser om handräckning av räddningsmyndigheten finns i 50 § i räddningslagen (379/2011).

35 §

Växtskyddsmedelsregister

Säkerhets- och kemikalieverket ska föra register över godkända växtskyddsmedel, utbildningsanordnare och examensanordnare, testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel och personer med avlagd examen inom området för växtskyddsmedel (*växtskyddsmedelsregister*).

I registret införs följande uppgifter över produktgodkända växtskyddsmedel:

- 1) namn på innehavaren av produktgodkännandet och dennes eventuella företrädare samt kontaktuppgifter,
- 2) preparatets namn,
- 3) preparatets verksamma ämne och mängd av ämnet,
- 4) preparatets användningsändamål,
- 5) preparatets bruksanvisning, begränsningarna i användningen, varningar och andra märkningar på förpackningar,
- 6) giltighetstiden för produktgodkännandet,
- 7) uppgifter enligt 24 § 2 mom. 9 punkten om de årliga mängderna växtskyddsmedel som har släppts ut på marknaden.

I registret införs också följande identifikationsuppgifter om utbildningsanordnare enligt 9 §, examensanordnare enligt 11 § och testare enligt 13 § av utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt om dem som avlagt examen enligt 10 §:

- 1) namn och personbeteckning,
- 2) modersmål,
- 3) adress, e-postadress och telefonnummer,

Betänkande JsUB 6/2024 rd

4) anteckning om återkallelse enligt 39 a eller 39 b § av registrering, godkännande eller tillstånd.

När det gäller dem som har avlagt examen inom området för växtskyddsmedel registreras utöver identifikationsuppgifterna också dagen då examen upphör att gälla och ett identifieringsnummer.

35 a §

Information om växtskyddsmedel och vissa aktörer

Säkerhets- och kemikalieverket ska på elektronisk väg hålla i artikel 57.1 i växtskyddsmedelsförordningen avsedd information tillgänglig för allmänheten om de växtskyddsmedel som har produktgodkänts eller vilkas produktgodkännande har återkallats.

Säkerhets- och kemikalieverket offentliggör och för utifrån de uppgifter som avses i 35 § 3 mom. en allmänt tillgänglig förteckning över utbildningsanordnare, examensanordnare samt testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel. I förteckningen offentliggörs med samtycke av den person som avses i 35 § 3 mom. personens namn, adress, e-postadress och telefonnummer.

I förteckningen får information bara sökas med enkel sökning där sökvillkoret är den registrades namn eller ort.

35 b §

Användning och förande av växtskyddsmedelsregistret

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har rätt att använda växtskyddsmedelsregister vid tillsynen.

I 35 § 2 mom. 1 punkten avsedda personuppgifter som gäller en fysisk person avförs ur registret tio år efter det att giltighetstiden för godkännandet av växtskyddsmedlet har löpt ut. Identifikationsuppgifterna enligt 35 § 3 mom. för fysiska personer som avses i 9, 11 och 13 § avförs ur registret två år efter det att godkännandet av aktören i fråga har upphört att gälla och uppgifterna om den som avlagt examen som avses i 10 § tre år efter det att examen har upphört att gälla.

Bestämmelser om insamling av personuppgifter och införande av dem i registret samt om användning och utlämnande av registeruppgifter finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i dataskyddslagen (1050/2018) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På behandling av personuppgifter tillämpas dock inte det som anges i artikel 18.1 a och b i den förordningen.

35 c §

Offentlig informationstjänst

Säkerhets- och kemikalieverket får genom det allmänna datanätet ur växtskyddsmedelsregistret lämna ut uppgift om namnet på den som avlagt examen enligt 10 § (*offentlig informationstjänst*).

Betänkande JsUB 6/2024 rd

I den offentliga informationstjänsten får information bara sökas med enkel sökning där sökvillkoret är den registrerades namn eller identifieringsnummer.

Säkerhets- och kemikalieverket ska avföra uppgifterna om en aktör som avses i 1 mom. ur den offentliga informationstjänsten omedelbart efter det att aktörens registrering har återkallats eller verket har fått information om att aktören avlidit. På bevarande av uppgifter som förts in i den offentliga informationstjänsten tillämpas i övrigt vad som i 35 b § 2 mom. föreskrivs om bevarande av uppgifter i växtskyddsmedelsregistret.

36 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Säkerhets- och kemikalieverket, Livsmedelsverket och Tullen offentliggör tillsynsresultaten. Sekretessbelagda uppgifter som avses i 32 § får dock inte offentliggöras.

37 §

Föreläggande

Tillsynsmyndigheten ska med hänsyn till ärendets art meddela den som inte iakttar denna lag, Europeiska unionens lagstiftning om växtskyddsmedel eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem ett föreläggande att fullgöra skyldigheterna i enlighet med artikel 138.2 i kontrollförfordningen.

Tillsynsmyndigheten ska bestämma att ett missförhållande ska avhjälpas omedelbart eller inom den tid myndigheten anger.

38 §

Förbud

Säkerhets- och kemikalieverket kan i enlighet med sin behörighet enligt 24 § förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel tillverkas, lagras, släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som anges i växtskyddsmedelsförfordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om växtskyddsmedlet med fog kan misstänkas medföra omedelbar fara för eller omedelbart hot mot människors eller djurs hälsa eller miljön,

3) att ett växtskyddsmedel släpps ut på marknaden eller används, om det i märkningen på preparatets förpackning finns en sådan brist eller ett sådant fel som kan medföra fara för människors eller djurs hälsa eller miljön.

Livsmedelsverket kan i enlighet med sin behörighet enligt 24 a § förbjuda

1) att ett växtskyddsmedel lagras, hanteras eller används, om växtskyddsmedlet eller användningen av det inte uppfyller de krav som anges i växtskyddsmedelsförfordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) att obärgad skörd som har behandlats med växtskyddsmedel används som livsmedel eller djurfoder, om användningen kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan i enlighet med sin behörighet enligt 24 b § förbjuda i 22 § avsedd flygbesprutning med växtskyddsmedel, om flygbesprutningen inte uppfyller de krav som anges i denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Tullen kan i enlighet med sin behörighet enligt 24 c § förbjuda att ett växtskyddsmedel importeras eller exporteras, om växtskyddsmedlet inte uppfyller de krav som anges i växtskyddsmedelsförordningen eller denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Förbudet ska återkallas utan dröjsmål om den brist eller det missförhållande som förbudet grundade sig på har avhjälpits eller om förbudet annars inte längre behövs.

Om ärendet inte tål dröjsmål kan en tillsynsmyndighet utfärda ett temporärt förbud. Om det temporära förbudet utfärdas av någon annan myndighet än Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket, ska det temporära förbudet utan dröjsmål föras över för avgörande antingen till Säkerhets- och kemikalieverket eller Livsmedelsverket beroende på vilken myndighet som enligt denna paragraf och 24 eller 24 a § är behörig i ärendet. Förbudet förfaller om det behöriga verket inte fattar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. i denna paragraf inom en vecka från det att det temporära förbudet meddelades.

39 §

Föreläggande om bortskaffande eller utförsel

Om tillverkning, lagring, utsläppande på marknaden eller användning av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 1 mom. 1 punkten, kan Säkerhets- och kemikalieverket besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som verket godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Om användningen av obärgad skörd som livsmedel eller djurfoder har förbjudits med stöd av 38 § 2 mom. 2 punkten, kan Livsmedelsverket besluta att den obärgade skörden ska bortskaffas.

Om import eller export av ett växtskyddsmedel har förbjudits med stöd av 38 § 4 mom., kan Tullen besluta att växtskyddsmedlet ska bearbetas på nytt på det sätt som Tullen godkänner, bortskaffas eller återsändas till det land från vilket det förts in i Finland.

Ett beslut som avses i 1–3 mom. kan förenas med villkor för det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten av beslutet. En aktör vars felaktiga förfarande har föranlett ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel svarar för kostnaderna för verkställigheten.

39 a §

Återkallelse av registrering

Säkerhets- och kemikalieverket kan återkalla registreringen enligt 35 § 3 mom. av den som avlagt examen enligt 10 §, om förutsättningarna för registrering inte längre uppfylls eller om det i verksamheten på något väsentligt sätt bryts mot bestämmelserna om växtskyddsmedel eller mot beslut som fattats med stöd av bestämmelserna och aktören trots Säkerhets- och kemikalieverkets föreläggande inte avhjälpes bristerna inom skälig tid. Ett godkännande kan dock återkallas omedelbart, om bristen är så väsentlig att den inte kan avhjälpas inom skälig tid eller om det är nödvändig på grund av att verksamheten medför oskälig skada för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

Om registreringen har återkallats på det sätt som avses i 1 mom., ska den examen som avses i 10 § avläggas på nytt före ny registrering.

39 b §

Återkallelse av vissa godkännanden och tillstånd

Säkerhets- och kemikalieverket kan återkalla ett godkännande som det beviljat för en i 9 § avsedd utbildningsanordnare, en i 11 § avsedd examensanordnare, en i 13 § avsedd testare av utrustning för spridning av växtskyddsmedel, en i 18 § avsedd institution som testar växtskyddsmedel eller ett tillstånd för försök som avses i 19 §, om förutsättningarna för beviljande av tillståndet eller godkännandet inte längre uppfylls eller om den som fått godkännande eller tillståndshavaren på något väsentligt sätt bryter mot bestämmelserna om växtskyddsmedel eller mot beslut som fattats med stöd av bestämmelserna och aktören trots föreläggande från Säkerhets- och kemikalieverket inte avhjälper bristerna inom skälig tid. Ett godkännande eller tillstånd kan dock återkallas omedelbart, om bristen är så väsentlig att den inte kan avhjälpas inom skälig tid eller om det är nödvändig på grund av att verksamheten medför oskälig skada för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

39 c §

Återkallelse av beslut om att utse ett laboratorium

Jord- och skogsbruksministeriet kan återkalla sitt beslut om utseende av ett nationellt referenslaboratorium, om referenslaboratoriet eller den verksamhet som bedrivs där inte uppfyller kraven i artiklarna 100 och 101 i kontrollförordningen, missförhållandet är väsentligt och referenslaboratoriet trots jord- och skogsbruksministeriets föreläggande inte avhjälper bristerna inom skälig tid.

Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket kan återkalla sitt beslut om utseende av ett officiellt laboratorium, om laboratoriet på något väsentligt sätt bryter mot eller det i laboratoriets verksamhet på något väsentlig sätt bryts mot de krav som föreskrivs i denna lag, Europeiska unionens lagstiftning om växtskyddsmedel eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem och laboratoriet trots verkets föreläggande inte avhjälper bristerna inom skälig tid.

Jord- och skogsbruksministeriet, Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket kan återkalla sitt beslut om utseende av ett laboratorium också för tiden som behandlingen av ärendet kräver, om det är nödvändigt på grund av att verksamheten medför oskälig skada för människors eller djurs hälsa eller för miljön eller om bristerna i verksamheten vid laboratoriet är sådana att undersökningsresultatens tillförlitlighet kan äventyras.

39 d §

Stängning av webbplats

Säkerhets- och kemikalieverket kan bestämma att en webbplats eller del av en webbplats som drivs eller används av en aktör ska stängas, om det är uppenbart att ett växtskyddsmedel som saluförs via den inte har godkänts för användning som växtskyddsmedel eller de uppgifter som läm-

Betänkande JsUB 6/2024 rd

nas om växtskyddsmedlet är sådana att växtskyddsmedlet eller uppgifterna orsakar eller av grundad anledning kan befaras orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, vilseleder köparen av växtskyddsmedlet på ett väsentligt sätt eller på något annat sätt väsentligen strider mot bestämmelserna om växtskyddsmedel.

Det ska bestämmas att en sådan del av en webbplats ska stängas där det saluförs växtskyddsmedel som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om växtskyddsmedel på det sätt som avses i 1 mom. Om stängningen av en del av webbplatsen inte undanröjer överträdelsen av bestämmelserna eller föreskrifterna, ska det vid behov bestämmas att hela webbplatsen ska stängas.

Föreläggandet att stänga webbplatsen eller delen av webbplatsen kan meddelas temporärt för den tid då ärendet utreds eller missförhållandet avhjälpas. Webbplatsen eller delen av den ska hållas stängd tills Säkerhets- och kemikalieverket har fattat ett slutligt beslut i ärendet.

40 §

Vite och tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten kan förena ett i 37 § avsett föreläggande, ett i 38 § 1–3 mom. avsett förbud och ett i 39 § avsett föreläggande om bortskaffande eller utförsel som den meddelat med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

40 a §

Påföljdsavgift inom tillsynen över växtskyddsmedel

Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket kan påföra en påföljdsavgift på minst 300 och högst 5 000 euro inom tillsynen över växtskyddsmedel, om någon

1) i strid med 12 § 2 mom. använder sådan utrustning för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel som inte har testats på ett lämpligt sätt,

2) i strid med 17 § 1 mom. använder växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet utan att ha avlagt den examen som avses i 10 §,

3) försummar att ansöka om ett sådant tillstånd för försöksändamål som avses i artikel 54 i växtskyddsmedelsförordningen eller att göra anmälan enligt 19 § 4 mom.,

4) försummar dokumentationsskyldigheten enligt artikel 56.1 tredje stycket eller artikel 67.1 i växtskyddsmedelsförordningen,

5) försummar skyldigheten att lämna uppgifter enligt artikel 67.3 i växtskyddsmedelsförordningen,

6) försummar skyldigheten enligt 11 § 3 mom. att till Säkerhets- och kemikalieverket lämna uppgifter om dem som avlagt examen.

Vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning, skadlighet och hur ofta förfarandet upprepas. Avgiften behöver inte påföras eller avgiften kan påföras till ett mindre belopp än minimibeloppet, om gärningen kan anses vara ringa och det med tanke på försummelsens art, hur ofta den upprepas, försummelsens planmässighet och andra omständigheter är skäligt att ingen avgift påförs eller att avgiften är lägre än minimibeloppet. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

Påföljdsavgift får inte påföras en fysisk person som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett sådant brottmål som är anhängigt vid en domstol, eller som har dömts för samma gärning genom en lagakraftvunnen dom. Om en påföljdsavgift påförts en fysisk person, får personen inte för samma gärning påföras en ytterligare påföljdsavgift eller i domstol dömas till straff.

Påföljdsavgift får inte påföras om det har förflutit mer än ett år sedan gärningen begicks. En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades. Påföljdsavgiften avskrivs när den betalningsskyldiga fysiska personen avlider. Bestämmelser om verkställighet av påföljdsavgifter finns i lagen om verkställighet av böter.

41 §

Växtskyddsmedelsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot förbudet enligt artikel 28 i växtskyddsmedelsförordningen att släppa ut på marknaden eller använda ett växtskyddsmedel som inte har godkänts,

2) försummar den skyldighet att avbryta ett försök eller den skyldighet att lämna anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket som avses i 19 § 5 mom.,

3) försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 56.1 eller 56.4 eller skyldigheten att övervaka enligt artikel 67.2 i växtskyddsmedelsförordningen,

4) bryter mot ett föreläggande som meddelats med stöd av 37 § eller ett förbud som utfärdats med stöd av 38 §, eller

5) bryter mot ett föreläggande om bortskaffande eller utförsel som meddelats med stöd av 39 §, ska, om inte försummelsen eller den fara som gärningen medfört för människors eller djurs hälsa eller för miljön ska anses vara ringa eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *växtskyddsmedelsförseelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller föreläggande som har meddelats med stöd av denna lag och som har förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

Vid förundersökning av en gärning som avses i strafflagen (39/1889) eller i 1 mom. ska Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket ges tillfälle att bli hörda. Åklagaren ska ge Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket tillfälle att yttra sig innan åtalsprövningen avslutas. Säkerhets- och kemikalieverket samt Livsmedelsverket har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

42 §

Polisanmälan

Säkerhets- och kemikalieverket ska för sina auktoriserade inspektörers räkning göra polisanmälan om en misstänkt växtskyddsmedelsförseelse. Livsmedelsverket ska göra anmälan för sina auktoriserade inspektörers ~~och närings-, trafik- och miljöcentralernas~~ räkning. Anmälan behöver dock inte göras om förseelsen som helhet ska anses vara uppenbart ringa och det inte är fråga om upprepade överträdelser av myndighetens förelägganden eller förbud.

Betänkande JsUB 6/2024 rd

47 a §

Skydd för rapportörers identitet

Om en anmälan till den behöriga tillsynsmyndigheten om en faktisk eller misstänkt överträdelse av de bestämmelser som omfattas av myndighetens tillsyn har gjorts av en fysisk person, ska personens identitet hållas hemlig, om ett röjande av personens identitet utifrån omständigheterna kan bedömas orsaka personen skada.

48 §

Ändringssökande

I fråga om beslut om godkännande av en examen som avses i 10 § och om testning av spridningsutrustning som avses i 12 § 2 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Bestämmelser om sökande av ändring i sådana i 40 § avsedda beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande finns i viteslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i en avgift som påförts av en statlig myndighet finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I ett beslut om temporärt förbud enligt 38 § 6 mom. får ändring inte sökas genom separata besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 30 punkten, sådan den lyder i lag 36/2024, och

Betänkande JsUB 6/2024 rd

fogas till 1 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1183/2023, 23/2024 och 36/2024, en ny 31 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också

30) en avgift för trafikförseelse enligt 29 § i lagen om fartygstrafikservice (623/2005),
31) en påföljdsavgift inom tillsynen över växtskyddsmedel enligt 40 a § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 18.6.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jenna Simula saf
vice ordförande Anne Kalmari cent (delvis)
medlem Markku Eestilä saml (delvis)
medlem Tiina Elo gröna
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Janne Jukkola saml
medlem Antti Kangas saf
medlem Teemu Kinnari saml
medlem Milla Lahdenperä saml
medlem Anders Norrback sv
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Timo Suhonen sd
medlem Paula Werning sd
medlem Eerikki Viljanen cent
medlem Peter Östman kd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.